

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Υπομνημάτων

1.5.2026

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ

ΘΕΜΑ: Αίτηση Νο 1939/2025 από τον Γιώργο Γρυμπογιάννη (Ελληνικά) σχετικά με τον αντίκτυπο της υποτιθέμενης ελλειπούς εφαρμογής της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία στην ασφάλεια του σιδηροδρομικού δικτύου στην Ελλάδα μετά τη σύγκρουση τρένων στα Τέμπη το 2023

1. Σύνοψη της αίτησης

Ο αιτών αναφέρει ότι, δύο χρόνια μετά το ατύχημα στις Τέμπη, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις στην εφαρμογή της νομοθεσίας για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια (ΕΥΑ) στον τομέα των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα. Υποστηρίζει ότι η προηγούμενη παρέμβαση της Επιτροπής με επιστολή επίσημης προειδοποίησης δεν αντιμετώπισε πλήρως τα ζητήματα που εντοπίστηκαν.

Ο αιτών ισχυρίζεται ότι επικρατούν συνθήκες στον σιδηροδρομικό τομέα οι οποίες, κατά την άποψή του, συνδέονται με ανεπαρκή συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΕΥΑ και με συστηματικές αστοχίες στον έλεγχο. Ο αιτών καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει την ασφάλεια των σιδηροδρόμων στην Ελλάδα υπό το πρίσμα της σχετικής νομοθεσίας ΕΕ για την ΕΥΑ και να αξιολογήσει τυχόν περαιτέρω ενέργειες που μπορεί να είναι απαραίτητες.

2. Επί του παραδεκτού

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 30 Ιανουαρίου 2026. Πληροφορίες που ζητούνται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 233(5).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη την 1η Μαΐου 2026

Το κεντρικό κομμάτι της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία είναι η Οδηγία Πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ, η οποία καθορίζει, μεταξύ άλλων, τις

γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη κινδύνων, την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, καθώς και γενικές κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή αυτών των αρχών. Ισχύει σε όλους τους τομείς, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρομικών μεταφορών, και καλύπτει όλους τους κινδύνους. Η Οδηγία αναφέρει ότι ο εργοδότης πρέπει να διασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων σε κάθε πτυχή που σχετίζεται με την εργασία και απαιτεί από τον εργοδότη να αξιολογεί όλους τους κινδύνους που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, να εφαρμόζει προληπτικά μέτρα και να παρέχει κατάλληλη προστασία.

Η Επιτροπή σημειώνει ότι οι οδηγίες της ΕΕ πρέπει να ενσωματώνονται στην εθνική νομοθεσία και να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη, και ότι οι εθνικές αρμόδιες αρχές, όπως οι επιθεωρήσεις εργασίας, είναι κυρίως υπεύθυνες για την επιβολή της εφαρμογής των εθνικών διατάξεων που ενσωματώνουν τις οδηγίες.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η Οδηγία-Πλαίσιο έχει ενσωματωθεί και εφαρμόζεται μέσω της εθνικής νομοθεσίας ενσωμάτωσης. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν μπορούν να αξιολογήσουν και να παρακολουθήσουν συγκεκριμένες περιπτώσεις φερόμενης λανθασμένης εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ, καθώς αυτές απαιτούν διερεύνηση των σχετικών πραγματικών συνθηκών, οι οποίες πρέπει να αξιολογηθούν και να καθοριστούν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Η Επιτροπή συνήθως θα ενεργούσε κατά κράτους μέλους μόνο αν υπήρχε παραβίαση του δικαίου της ΕΕ από αυτό. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί αν κάποια διάταξη της εθνικής νομοθεσίας δεν συμφωνεί με το δίκαιο της ΕΕ, ή σε περίπτωση συστηματικής και συνεχούς διοικητικής πρακτικής λανθασμένης εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ από τις εθνικές αρχές. Οι πληροφορίες που παρέχονται στον φάκελο δεν δείχνουν ότι κάτι τέτοιο ισχύει.

Εάν θεωρείτε ότι η υπόθεσή σας αφορά κακή διοίκηση από τις δημόσιες αρχές, μπορείτε να απευθύνετε τις ανησυχίες σας στον εθνικό Συνήγορο του Πολίτη.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο της ασφάλειας των σιδηροδρόμων, η Επιτροπή σημειώνει ότι η σχετική νομοθεσία είναι η Οδηγία (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων, η οποία ορίζει βασικές αρχές για τη διαχείριση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων και εισάγει σαφή κατανομή ρόλων και ευθυνών όλων των εμπλεκόμενων. Στις 16 Δεκεμβρίου 2024, η Επιτροπή ξεκίνησε διαδικασία παραβάσεων INFR(2023)20363 κατά της Ελλάδας για αποτυχία προσαρμογής στις απαιτήσεις της παραπάνω οδηγίας. Η παραβίαση αυτή αφορά διάφορες μακροχρόνιες συστημικές ελλείψεις στη λειτουργία του ελληνικού σιδηροδρομικού συστήματος, οι οποίες

εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχου από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων. Οι ελληνικές αρχές έχουν αναπτύξει Σχέδιο Δράσης για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων, το οποίο υλοποιείται αυτή τη στιγμή. Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο αυτής της υλοποίησης με βάση τις τακτικές αναφορές που λαμβάνει από την Ελλάδα.

Αν και αυτή η παραβίαση δεν ασχολείται άμεσα με ζητήματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας, καλύπτει εν μέρει ελλείψεις παρόμοιας φύσης όπως περιγράφει ο αιτών, οι οποίες αφορούν τη διαθεσιμότητα πόρων, τις διαδικασίες διαχείρισης της ικανότητας του προσωπικού και τη δουλειά των ελεγκτικών αρχών, σε αυτή την περίπτωση – της εθνικής αρχής ασφάλειας.

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί την απόδοση της Ελλάδας στην εναρμόνιση με τις αρχές της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/798 για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.